

**Polityka inwestora w kwestiach technologii,
budowy i remontów dróg (założenia do
projektowania, recykling głęboki,
zastosowanie materiałów rozbiórkowych)**

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

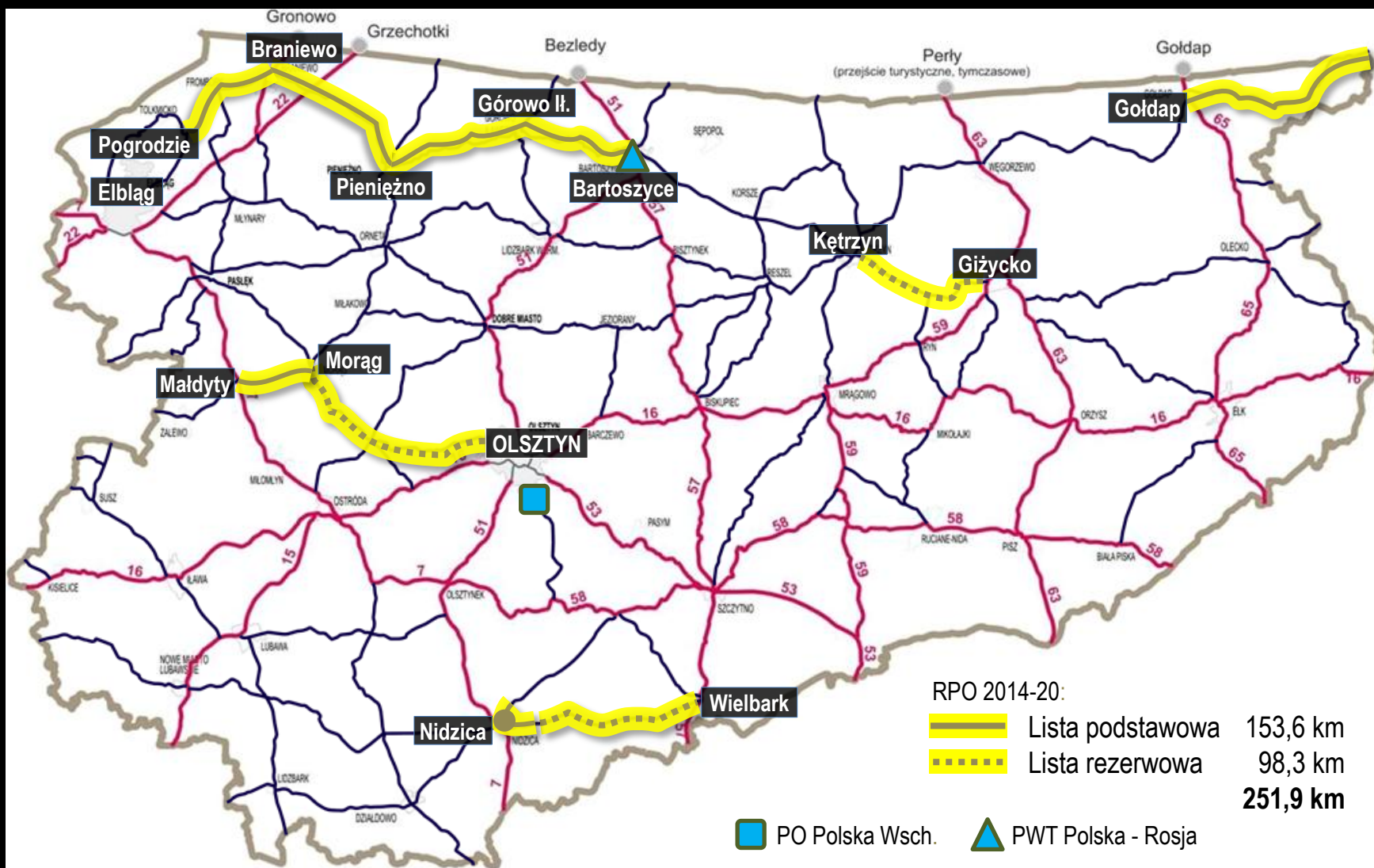

Regionalny Program Operacyjny

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

NA LATA 2014 – 2020

RPO WiM 2014 - 2020

RPO WiM 2014 - 2020

Lp	Projekt	Koszt całk.	Wkład UE (85%)	Wkład Woj. (15%)
		(mln zł)		
1	545 / 604 Nidzica	82,0	69,7	12,3
2	519 Małdyty – Morąg	66,3	56,4	9,9
3	504 Pogrodzie – Braniewo	46,0	39,1	6,9
4	651 Gołdap – granica woj.	96,8	82,3	14,5
5	512 Pieniężno – Bartoszyce	123,2	104,8	18,4
6	507 Braniewo – Pieniężno	74,2	63,1	11,1
Lista podstawowa		488,5	415,4	73,1
7	527 Morąg – Olsztyn	103,2	87,8	15,4
8	604 Robaczewo – Wielbark	87,5	74,4	13,1
9	592 Kętrzyn – Giżycko	74,8	63,5	11,3
Lista rezerwowa		265,5	225,7	39,8
łącznie		754,0	641,1	112,9

RPO WiM 2014 - 2020

Lp	Projekt	Długość	Czas realizacji robót
1	545 / 604 Nidzica	7,500 km	2016-2018
2	519 Małydyty – Morąg	13,061 km	2016-2018
3	504 Pogrodzie – Braniewo	15,340 km	2018-2019
4	651 Gołdap – granica woj.	38,728 km	2018-2020
5	512 Pieniężno – Bartoszyce	49,298 km	2018-2020
6	507 Braniewo – Pieniężno	29,672 km	2018-2019
<i>Lista podstawowa</i>		<i>153,599 km</i>	
7	527 Morąg – Olsztyn	38,239 km	2018-2020
8	604 Robaczewo – Wielbark	32,400 km	2018-2020
9	592 Kętrzyn – Giżycko	27,689 km	2018-2020
<i>Lista rezerwowa</i>		<i>98,328 km</i>	
Łącznie		251,927 km	

RPO WiM 2014 - 2020

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko (Prognoza)

luty 2015 – wybór wykonawcy Prognozy

marzec – podpisanie umowy z wykonawcą

marzec - sierpień – inwentaryzacja przyrodnicza

październik – opiniowanie przez RDOŚ i PWIS

październik – konsultacje społeczne

listopad – przedstawienie dokumentu Zarządowi Województwa wraz z Programem

RPO WiM 2014 - 2020

Harmonogram realizacji

 dok.

 roboty bud.

Lp	Projekt	2015	2016	2017	2018	2019	2020
1	545 / 604 Nidzica						
2	519 Małdyty – Morąg						
3	504 Pogrodzie – Braniewo						
4	651 Gołdap – granica woj.						
5	512 Pieniężno – Bartoszyce						
6	507 Braniewo – Pieniężno						
7	527 Morąg – Olsztyn						
8	604 Robaczewo – Wielbark						
9	592 Kętrzyn – Giżycko						

Inne programy

PWT Litwa-Polska-Rosja

Budowa nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 512 wraz z budową przeprawy mostowej na rzece Łynie w m. Bartoszyce

90%-10%, max 5 mln €

Koszt całk.: 30 mln zł

Wkład UE: 20 mln zł

Realizacja robót: 2016-17

PO Polska Wschodnia

Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 598 Olsztyn - Butryny - Zgniłocha na odcinku gr. miasta Olsztyn - DP1374N ze zmianą przebiegu w m. Olsztyn

85%-15%

Koszt całk.: 30 mln zł

Wkład UE: 25 mln zł

Realizacja robót: 2016-17

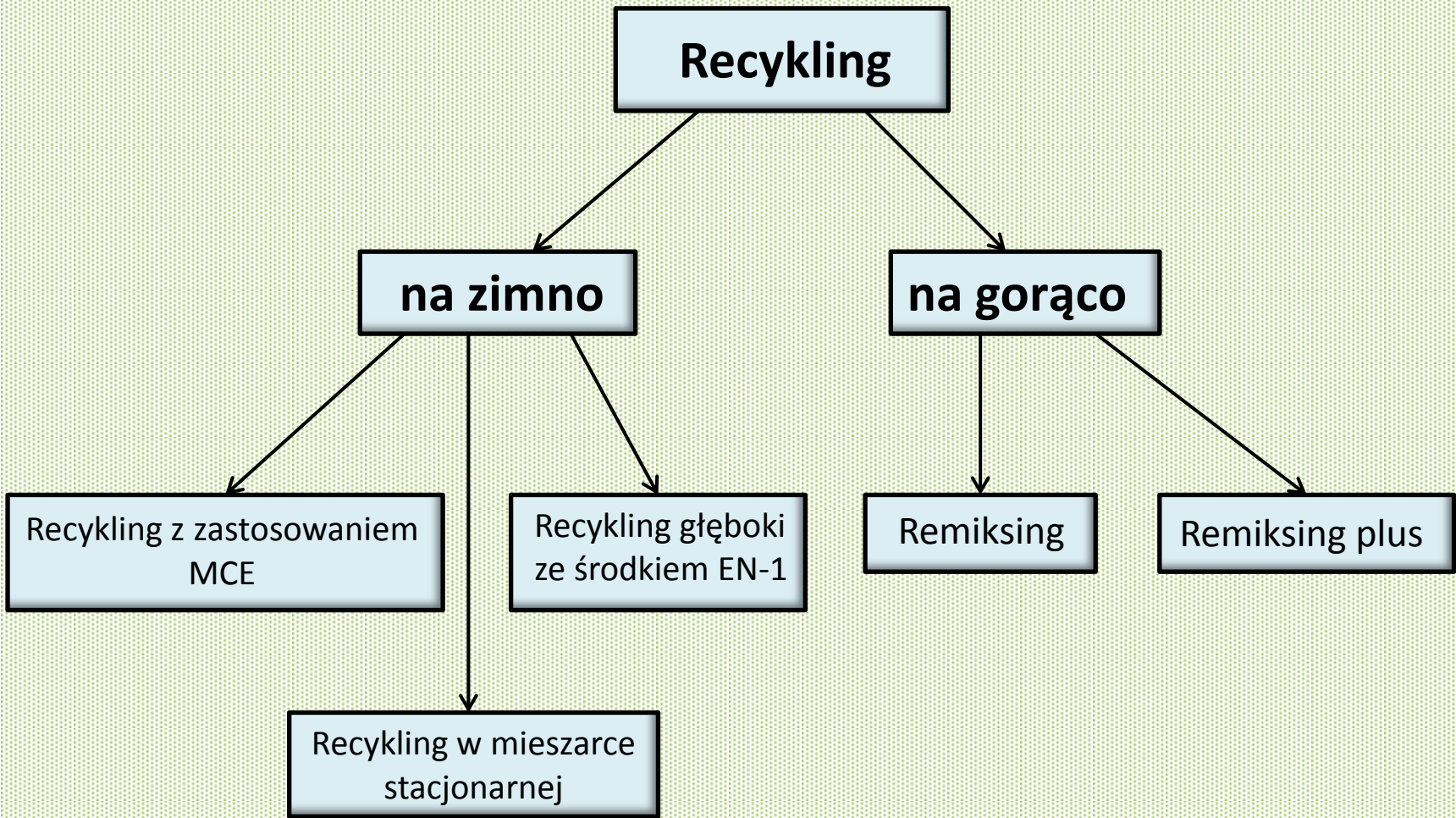

Recykling dróg

Zadania recyklingu:

- usunięcie spękań odbitych w warstwie ścieralnej;
- usunięcie kolein;
- zwiększenie tępa wykonania robót drogowych;
- zmniejszenie powierzchni odkładów i hałd;
- zmniejszenie potrzeby produkcji nowych materiałów budowlanych;
- dokonanie naprawy podbudowy.

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Recykling nawierzchni na głębokość 35 cm z wykorzystaniem cementu 3 % oraz środka EN -1. [2]

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Jest to proces technologiczny polegający na użyciu destruktu, po ewentualnym dosypaniu kruszywa, dodaniu stabilizatora EN-1 i cementu, wymieszaniu z zachowaniem wilgotności optymalnej a następnie z uzyskanej mieszanki wykonania warstwy podbudowy w jednym ciągu technologicznym.

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Skład EN – 1 :

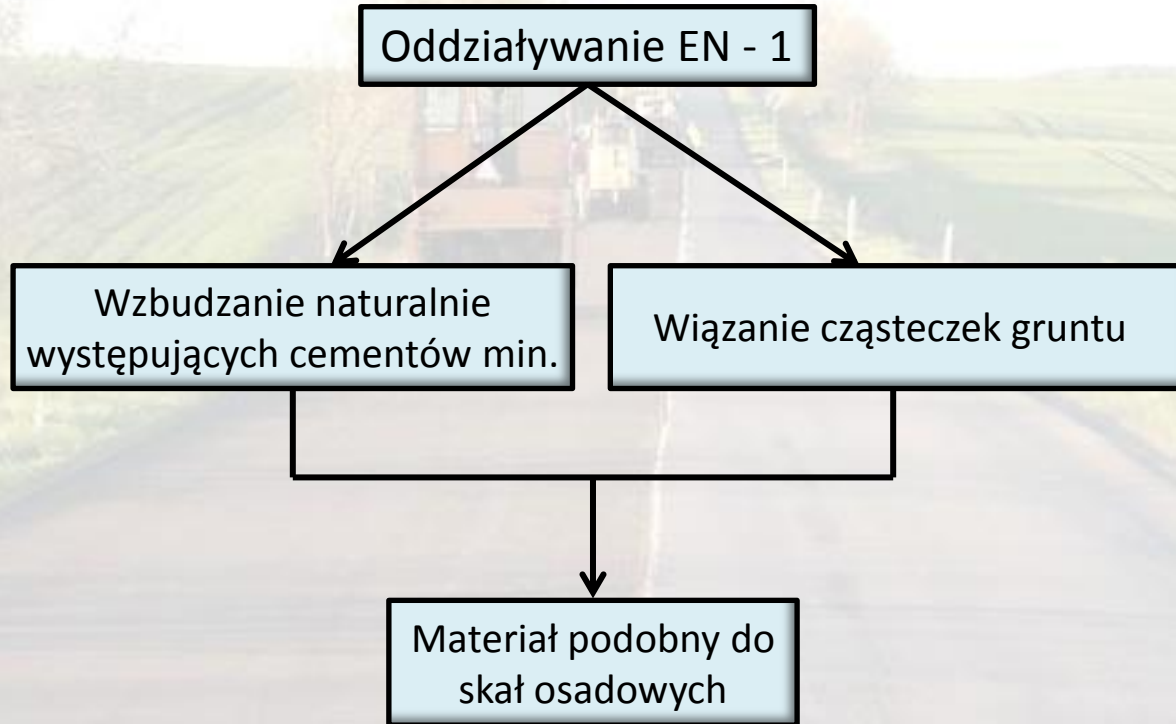
- mieszanina kwasów sulfonowych rozpuszczonych w kwasie siarkowym;
- naturalny dyspergator;
- utleniacz;
- rozpuszczalnik.

Gęstość = 1,7 g/cm³

pH = 1,0

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

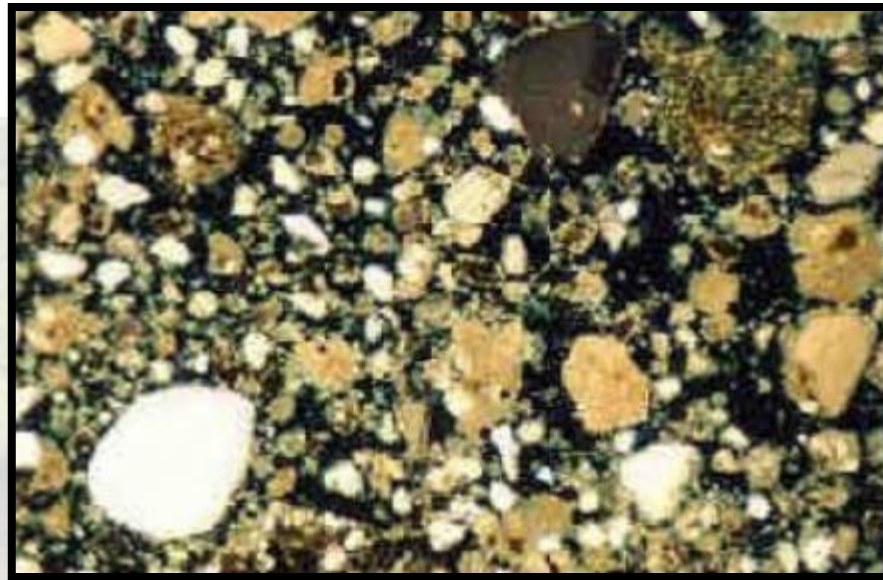
Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Inne rezultaty:

- rozdzielanie jonów minerałów → zwiększenie wzajemnego przyciągania cząstek oraz zmniejszenie próżni;
- zwiększenie gęstości, twardości z utrzymaniem elastyczności większej niż w skałach twardych;
- wprowadzenie cementu portlandzkiego → wzrost wytrzymałości na ściskanie;
- zmniejszenie poziomu zanieczyszczeń gleb substancjami takimi jak: benzyna, toluen, ropa do bezpiecznego poziomu;
- wytworzenie materiału odpornego na działanie wody → powstrzymanie wymywania trujących składników

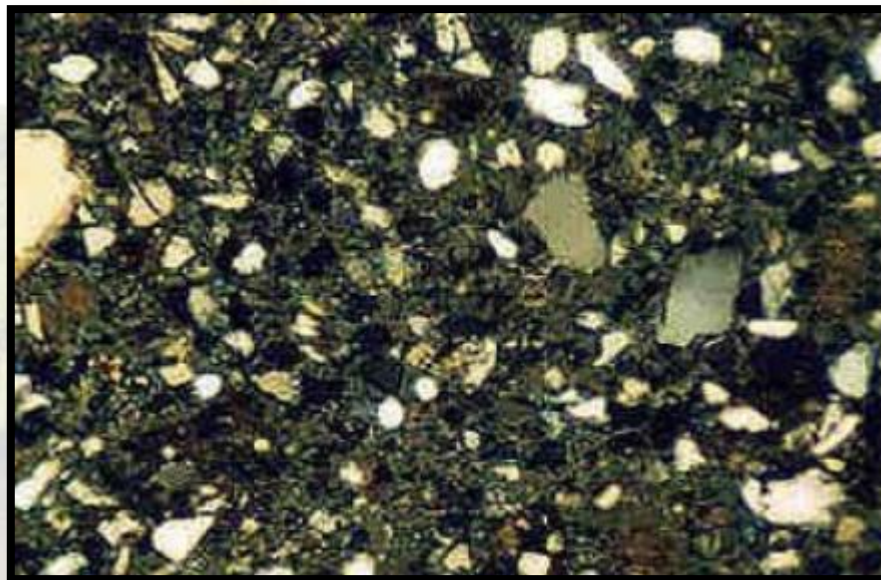

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

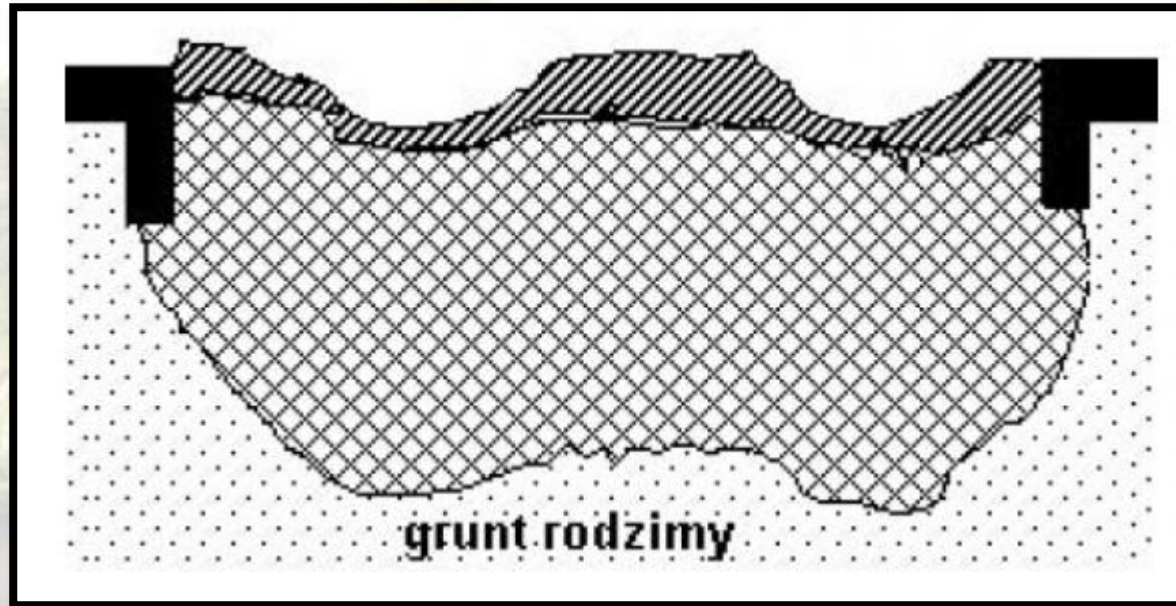
Podłoże drogowe składające się z 55 % kalcytu oraz 45 % materiału gliniastego. Jego struktura zawiera duże cząstki i wolne przestrzenie, pochłaniając wodę. [4]

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

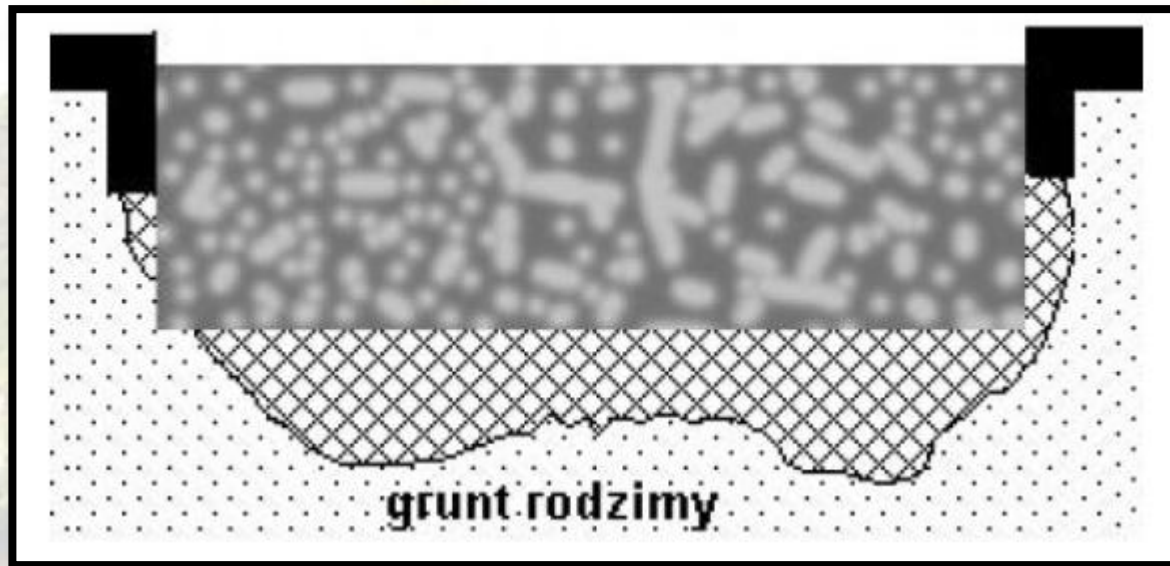
Podłoże gruntowe po dodaniu środka EN – 1 (powstała zwarta struktura skała osadowa elastyczna). [4]

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

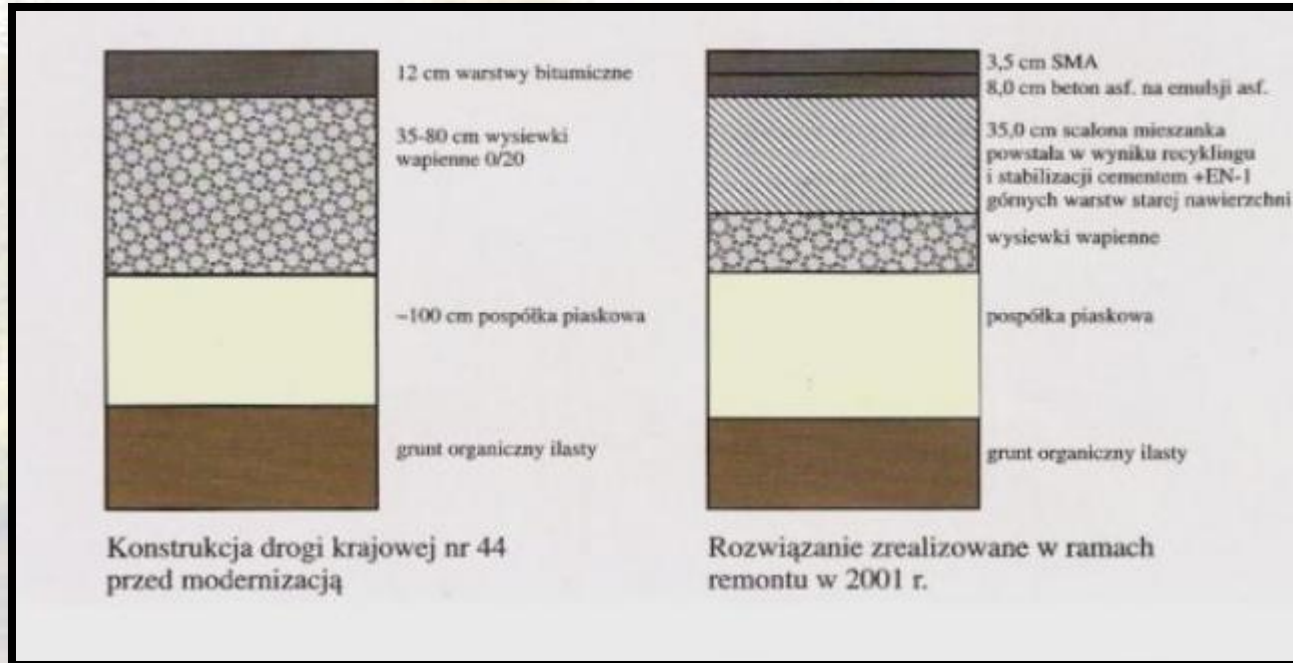
Stan nawierzchni mineralno-bitumicznej przed remontem. Znajdują się koleiny i ubytki. Podbudowa o grubości powyżej 40 cm z otoczków oraz grunt G2 – gliniasto piaszczysty [4]

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Zastosowano głęboki recykling na 40 cm. Ustabilizowana mieszanka składająca się z otoczków, gruntu, masy mineralno-bitumicznej wraz z cementem 3-4 % i środkiem EN-1 pokrytą nową warstwą mineralno-bitumiczną o grubości 5 cm. [4]

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Zastosowanie głębokiego recyklingu w rekonstrukcji DK 44, 2001 r. unikając ponownej budowy nawierzchni od podstaw oraz przebudowy nasypu.

Recykling głęboki ze środkiem EN-1

Ograniczenia związane z recyklingiem głębokim:

- max. wymiar ziaren kruszywa w istniejącej podbudowie ≤ 80 mm;
- warstwy nawierzchni > 20 % frakcji pylastych;
- niejednorodność podbudowy;
- koncentracja piasku w podłożu < 40 % objętości.

Zastosowania materiałów rozbiórkowych

Zastosowania materiałów rozbiórkowych

Przyczyny wykorzystywania materiałów z rozbiórek:

- **rozwój budownictwa;**
- **ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;**
- **względy ekonomiczne;**
- **zagospodarowanie odpadami w celu uporządkowania placu budowy;**
- **ochrona środowiska naturalnego i jego zasobów.**

Zastosowania materiałów rozbiórkowych

Destrukt bitumiczny

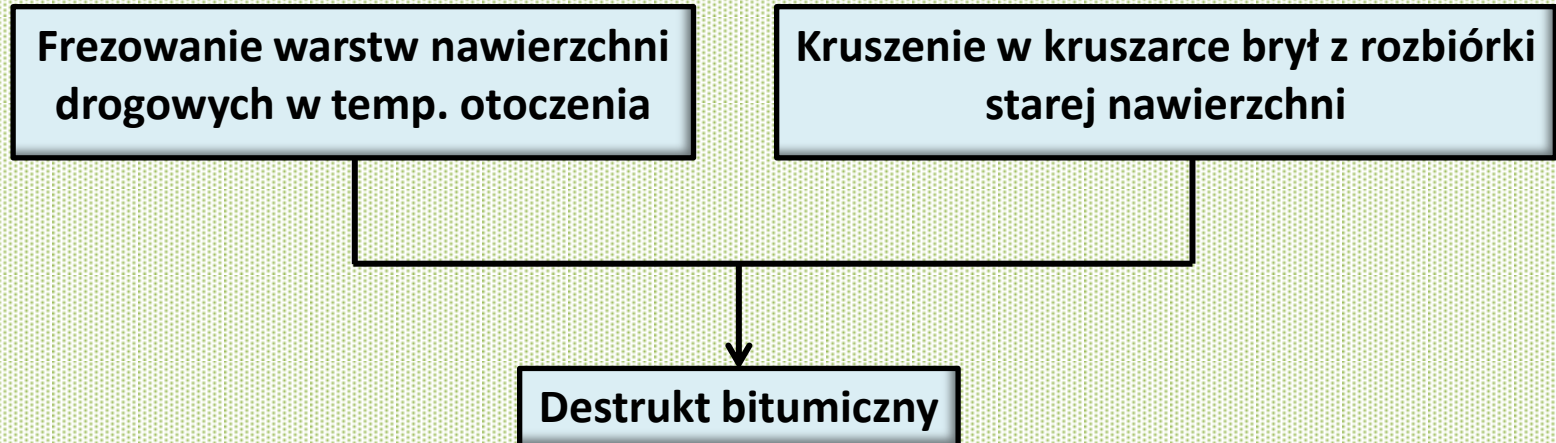
[6]

Destrukt bitumiczny

Jest to materiał mineralno-bitumiczny, skruszony do postaci okruchów związanych lepiszczem bitumicznym.

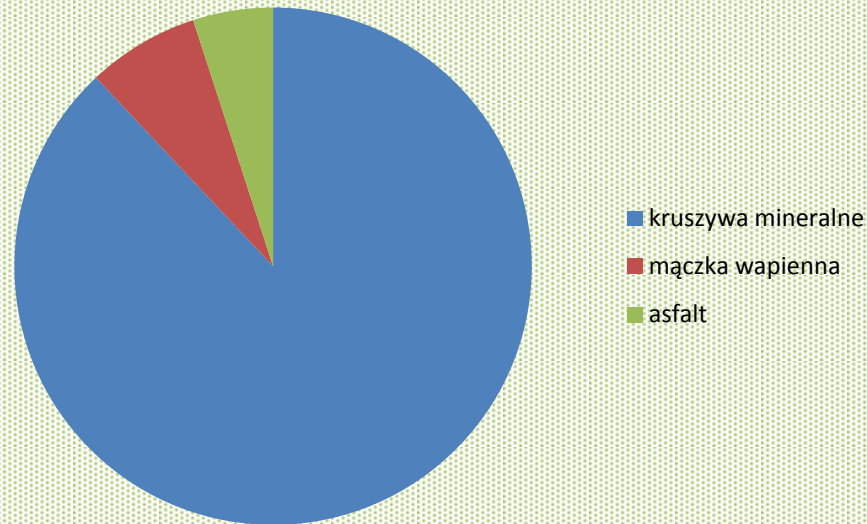
Destrukt bitumiczny

Destrukt bitumiczny

Skład destruktu bitumicznego:

- kruszywa mineralne w ilości ok. 88 %;
- mączkę wapienną w ilości ok. 7 %;
- asfaltu w ilości około 5 %.

Destrukt bitumiczny

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogów odpadów, mieszanki bitumiczne, smoła i produkty smołowe mogą być katalogowane jako:

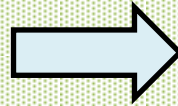
- 17 03 01* – mieszanki bitumiczne zawierające smołę;
- 17 03 02 – mieszanki bitumiczne inne niż wymienione w 17 03 01.;
- * - oznacza odpad niebezpieczny.

Destrukt bitumiczny

Zastosowanie destruktu bitumicznego:

- wytworzenie mieszanek mineralno-asfaltowych (MMA);
- wykorzystanie do recyklingu głębokiego ze środkiem EN-1;
- wytworzenie mieszanki mineralno-cementowo-emulsyjnej (MCE).

PN – EN 13108-8 Mieszanki mineralno-asfaltowe – Wymagania – Część 8: Destrukt asfaltowy

Dopuszczalne parametry destruktu do produkcji MMA

Destrukt bitumiczny

Inne uwagi

Destrukt bitumiczny zawiera śladowe ilości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych związanych w asfalcie. Są one szkodliwe dla zdrowia i trudno rozpuszczalne w wodzie.

Destrukt bitumiczny

**Frezowanie nawierzchni za
pomocą frezarki**

Destrukt bitumiczny – frezowanie nawierzchni

Frezowanie nawierzchni na odcinku Kętrzyn – Mrągowo DW 591

Destrukt bitumiczny – frezowanie nawierzchni

Destrukt bitumiczny – kruszenie

[9]

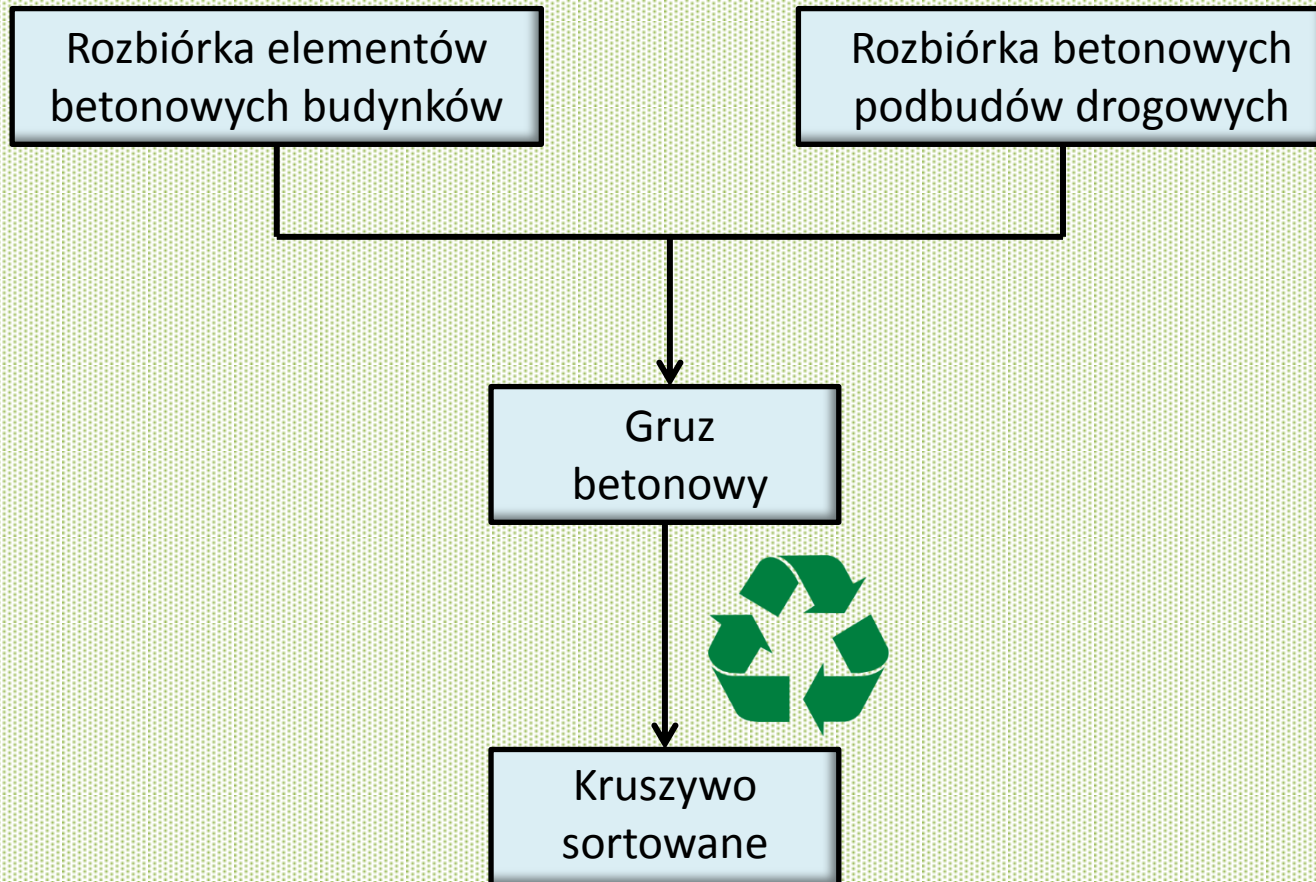
Zastosowanie materiałów rozbiórkowych

Gruz betonowy

[10]

Gruz betonowy

Gruz betonowy

Zalety stosowania sortowanego kruszywa z recyklingu gruzu betonowego:

- możliwość ponownego użycia w budownictwie;**
- wykorzystanie istniejących hałd gruzu;**
- ograniczenie wykorzystania kruszyw naturalnych.**

Gruz betonowy

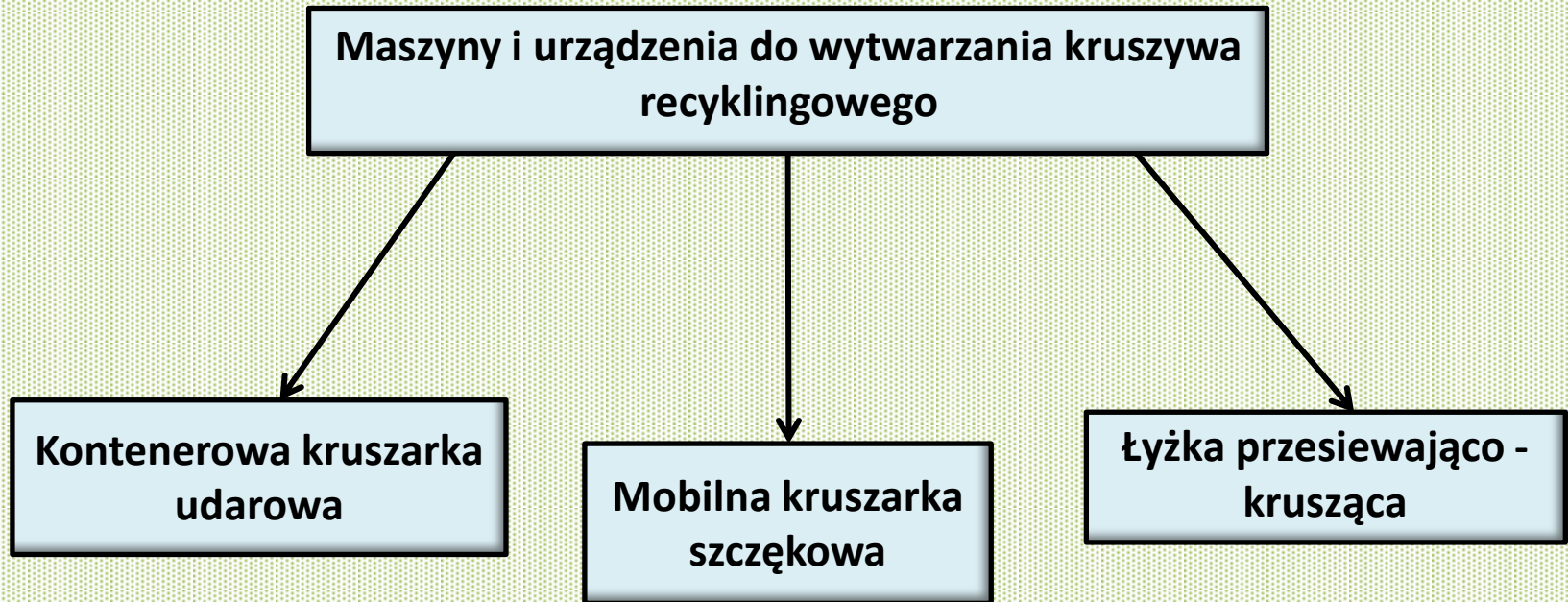
Kruszywo recykling można zastosować do:

- **wykonania wstępnej podbudowy i warstw wiążących dróg;**
- **utwardzenia dróg dojazdowych, parkingów oraz placów;**
- **robót betonowych.**

oraz w głównej mierze do :

- **korpusów ziemnych dróg III, IV, V klasy technicznej;**
- **budowy ciągów chodnikowych (podbudowa wraz z nawierzchnią z asfaltobetonu);**
- **przygotowania podbudowy z mas bitumicznych;**
- **podbudowy z betonu cementowego zwykłego;**
- **podbudowy z kruszywa stabilizowanego ;**
- **przygotowania podbudowy z mas bitumicznych.**

Gruz betonowy

Gruz betonowy

Kontenerowa kruszarka udarowa

[12]

Gruz betonowy

Mobilna kruszarka szczękowa

Gruz betonowy

łyżka przesiewająco-krusząca

[14]

Gruz betonowy

Dodatkowe informacje

Najkorzystniejsze do recyklingu są betonowe nawierzchnie drogowe, ponieważ można z nich uzyskać duże ilości czystego gruzu. Gruz ten nie może być zanieczyszczony przez drewno, gips, plastik, stal oraz szkło. Muszą one zostać usunięte, zanim przystąpi się do produkcji nowego betonu.

Zastosowania materiałów rozbiórkowych

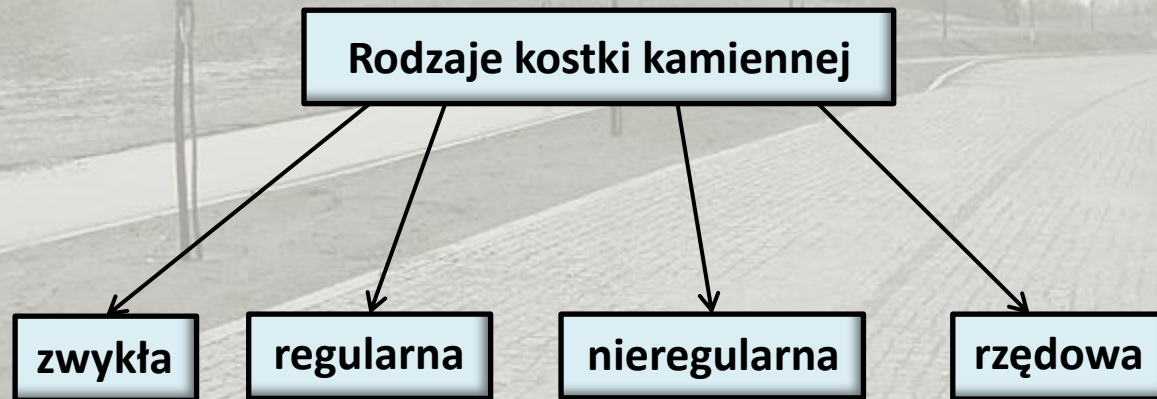
Kostki Kamienne

[16]

Kostki kamienne

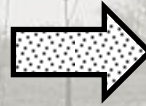
Kostka kamienna jest to kamienny materiał drogowy, wywodzący się ze skał naturalnych takich jak magmowych, osadowych i metamorficznych.

PN-EN 1342:2013-05

Kostki kamienne

Remont cząstkowy nawierzchni z kostki kamiennej

Ponowne wykorzystanie materiału rozbiórkowego – kostek kamiennych

Stosuje się remont cząstkowy w przypadku:

- naprawy uszkodzonych nawierzchni $< 5 \text{ m}^2$
- kostek pękniętych, zmiądzonych;
- osłabionej stateczności kostek;
- zapadnięcia fragmentów nawierzchni;
- nierówności bruku z powodu pochylenia kostek.

Kostki kamienne

Remont cząstkowy

Rozbiórka nawierzchni kamiennej

podsyпка i spoina
piaskowa

Podsyпка i spoina z
zaprawy cem.–piask.

dłuto, młotki brukarskie,
haczyki z drutu

młoty pneumatyczne,
drągi stalowe

Odzysk materiału:

>

Kostki kamienne

Remont cząstkowy

Przy sortowaniu materiału kamiennego należy odrzucić te kostki, które mają pęknięcia, zaokrąglone krawędzie oraz są nadmiernie wyeksploatowane. Pozostałe nadające się do ponownego użycia należy dokładnie oczyścić i składować w miejscach, które nie kolidują z robotami.

Do uzupełnienia zastosować nowe kostki kamienne, których parametry są jednakowe do tych z rozbiórki.

Dziękuję za uwagę

Bibliografia

1. http://www.pkd.org.pl/regietow/7recykling_DBiel.pdf
2. <http://roadbond.envtechpoland.com/artykuly,8>
3. <http://roadbond.envtechpoland.com/przyklady,8>
4. <http://roadbond.envtechpoland.com/referaty,%209>
5. [http://home.agh.edu.pl/~kmg/KN/pps/rodzaje%20i%20zastosowanie%20k
ruszyw%20otrzymanych%20z%20recyklingu.pdf](http://home.agh.edu.pl/~kmg/KN/pps/rodzaje%20i%20zastosowanie%20k
ruszyw%20otrzymanych%20z%20recyklingu.pdf)
6. http://blogdrogowy.blogspot.com/2013_02_01_archive.html
7. <https://yxer.wordpress.com/>
8. <http://www.budar.com.pl/frezowanie-nawierzchni/#>
9. [http://www.bh-ruda.pl/publikacje/metso/item/940-porownanie-
wydajnosci-kruszarki-udarowej-metso-lokotrack-lt1110-i-lt1213s-przy-
kruszeniu-destruktu-asfaltowego](http://www.bh-ruda.pl/publikacje/metso/item/940-porownanie-
wydajnosci-kruszarki-udarowej-metso-lokotrack-lt1110-i-lt1213s-przy-
kruszeniu-destruktu-asfaltowego)

Bibliografia

10. <http://pruszkow.lento.pl/kruszony-gruz-betonowy-na-skup-zlomu-przy,2029393.html>
11. http://bip.rokietnica.pl/public/get_file_contents.php?id=223970
12. <http://www.multipino.pl/offer439843.html>
13. http://www.sledz.com.pl/kruszenie_gruzu.html
14. <http://www.forum-budowlane.pl/aktualnosci/lyzki-do-przesiewania-i-kruszenia/>
15. <http://ekorozwoj.pol.lublin.pl/no10/m.pdf>
16. http://www.sprzet-bud.pl/kamienie_ogrodowe.htm
17. http://bip.pzdw.wrotapodlasia.pl/content/siwz_653/SIWZ%20zad.%202%20-%20nadzor/SST/Zaj%C4%85czkowo%20-%20Przebr%C3%B3d/b.%20drogowa/D.05.03.01.pdf

Bibliografia

18. <http://wios.warszawa.pl/pl/form/r3740,Jakie-sa-warunki-stosowania-destruktu-w-celu-utwardzania-drog.html>
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów.
20. Wtórne wykorzystanie destruktu asfaltowego do budowy dróg. Wojciech Mniszek , Adam Sadzik